

ЭЪЛОНИ ОЗМУН

Submitted by Ҳайати тадорукот on 24 February, 2025 - 15:22
[1]

Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади таъмини ҷойҳои холии мавҷуда бо мутахассисони мавриди ниёз, интихоб ва ҷобаҷогузории кадрҳои баландихтисос тибқи талаботи Низомнома «Дар бораи тартиби гузаронидани озмуни

мансабҳои холии маъмурии хизмати давлатӣ», ки бо фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 10 марта соли 2016, №647 тасдиқ гардидааст, озмуни мансабҳои холии зерини маъмурии хизматӣ давлатиро эълон менамояд.

Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ишғоли мансабҳои холии зерини маъмурии хизмати давлатӣ озмун эълон менамояд: [2]

1. Сармутахассиси шуъбаи ҳуқуқ, кадрҳо ва корҳои маҳсус - 1 чой.

Талаботи таҳассусӣ барои довталабон:

- таҳсилоти олии қасбӣ, ихтисоси ба мансаби ишғолшаванд мувофиқ, ки ичрои самараноки вазифаҳои мансаби мазкури маъмурии хизмати давлатиро таъмин карда метавонад;
- 2 сол собиқаи хизмати давлатӣ ё 3 сол собиқаи умумии меҳнатӣ аз рӯйи ихтисос;
- донистани Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалии аз ҷониби Ҷумҳурии Тоҷикистон эътирофгардида, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон”, кор бо компүтер, донистан ва риоя намудани “Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ ва Аломатҳои китобати забони тоҷикӣ” ҳатмист. Донистани забонҳои хориҷӣ ба назар гирифта мешавад;

- малакаи хуби муошират бо аҳли ҷомеа, аз ҷумла, маҳорати ба роҳ мондани ҳамкорӣ ҳангоми татбиқи манфиатҳои давлатӣ;
- малакаи хуби муошират бо аҳли ҷомеа, аз ҷумла, маҳорати ба роҳ мондани ҳамкорӣ ҳангоми татбиқи манфиатҳои давлатӣ.

Маоши мансабӣ 2204 сомонӣ иловапулӣ барои собиқаи хизмати давлатӣ аз рӯйи ҷадвали ягонаи тарифӣ.

2. Сармутахассиси бахши молия ва муҳосибот - 1 чой.

Талаботи таҳассусӣ барои довталабон:

- таҳсилоти олии қасбӣ, ки ичрои самараноки вазифаҳои мансаби мазкури маъмурии хизмати давлатиро таъмин карда метавонад;
- донистани Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалии аз ҷониби Ҷумҳурии Тоҷикистон эътирофгардида, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон”, кор бо компүтер, донистан ва риоя намудани “Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ ва Аломатҳои китобати забони тоҷикӣ” ҳатмист. Донистани забонҳои хориҷӣ ба назар гирифта мешавад;

- малакаи хуби муошират бо аҳли ҷомеа, аз ҷумла, маҳорати ба роҳ мондани ҳамкорӣ ҳангоми татбиқи манфиатҳои давлатӣ.

Маоши мансабӣ 2204 сомонӣ, иловапулӣ барои собиқаи хизмати давлатӣ аз рӯйи ҷадвали ягонаи тарифӣ.

Аз довталабон ҳуҷҷатҳои зерин талаб карда мешаванд:

- аризai шаҳсӣ ба номи раиси Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- варакаи шаҳсии баҳисобгирии кадрҳо (бо 2 дона акси андозаи 4x6);
- тарҷумаи ҳол;
- нусхай ҳуҷҷатҳо дар бораи таҳсилот;
- нусхай дафтарчай меҳнатӣ (ба ғайр аз ҳолатҳое, ки шаҳс собиқаи меҳнатӣ надорад);
- маълумотнома дар бораи вазъи саломатӣ (шакли 038 УЕ);
- нусхай гувоҳнома дар бораи рақами мушаххаси андозсупоранд (РМА);
- эъломия оид ба даромадҳо ва вазъи молумулкӣ ҳуд;
- нусхай шиноснома;
- хислатнома аз ҷои кори қаблӣ;
- маълумотнома аз ҷои истиқомат;
- маълумотнома оид ба доғи судӣ;
- нусхай билети ҳарбӣ (барои шаҳсоне, ки хизмати ҳарбиро адо намудаанд);
- маълумотнома (объективка);
- парванда (лифофа - 1 адад).

Озмун аз се марҳила иборат аст:

- марҳилаи якум - омӯзиши ҳуҷҷатҳои довталабон;
- марҳилаи дуюм - гирифтани кори хаттӣ;

- марҳилаи сеюм - саволу ҷаъоб бо ҳар як довталаб.

Шахсоне, ки аз марҳилаҳои якум ва дуюм намегузаранд, ба марҳилаи сеюми озмун даъват карда намешаванд ва ҳӯҷҷатҳояшон баргардонида мешавад.

Ҳӯҷҷатҳо аз тарафи шӯъбаи ҳуқуқ, қадрҳо ва корҳои маҳсуси Кумита дар муҳлати 21 рӯз баъди чопи эълон қабул карда мешаванд.

Нишонӣ: шаҳри Душанбе, кӯчаи Беҳзод 25 (бинои Муассисаи давлатии «Тоҷикфилм» ошёнаи сеюм), индекс: 734013, телефон/факс: 227-59-38, 227-59-28, 227-78-29 почтаи электронӣ: info@kumitaizabon.tj, сомона: www.kumitaizabon.tj

Саволҳо барои озмуни кушоди мансабҳои холии маъмурии хизмати давлатӣ дар Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон [2]

1. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хизмати давлатӣ» кай қабул карда шудааст? Қонуни мазкур 5 марта соли 2007 қабул шудааст аз 5 боб ва 45 модда иборат мебошад.

2. Хизмати давлатӣ чист?

Фаъолияти қасбии хизматчиёни давлатӣ, ки барои таъмини иҷрои ваколатҳои шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва амалӣ намудани салоҳияти мақомоти давлатӣ муқаррар карда шудааст.

3. Хизматчии давлатӣ кист?

Шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки мансаби давлатии хизмати давлатии музднокро дар асоси қасбӣ бо мақсади таъмини иҷрои ваколатҳои шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва амалӣ намудани салоҳияти мақомоти давлатӣ ишғол намудааст.

4. Категорияи мансабҳои маъмурии хизмати давлатӣ?

Мансабҳои маъмурии хизмати давлатӣ, ки вобаста ба ҳаҷм, ҳусусият ва доираи уҳдадориҳои мансабии хизматчии давлатии маъмурӣ тасниф мешаванд.

5. Одоби хизматчии давлатӣ чист?

Одоби хизматчии давлатӣ ин маҷмӯи меъёрҳо, принсипҳо ва қоидаҳои рафтори хизматӣ ва ғайрихизматии хизматчии давлатӣ, ки хислатҳои аҳлоқии фаъолияти қасбӣ ва рафтори ўро дар кор ва ҷомеа таҷассум намуда, арзишҳои эътирофшудаи аҳлоқи инсонӣ, талаботи маънавии ҷамъиятро нисбат ба хизматчии давлатӣ дар бар мегирад.

6. Аттестатсия чист?

Аттестатсия ин тартиби муайян намудани мувофиқати хизматчии давлатии маъмурӣ ба мансаби ишғоннамуда бо роҳи баҳодиҳӣ ба иҷрои ўҳдадориҳои мансабӣ, сатҳи дониш, малака ва тайёрии қасбӣ.

7. Принсипҳои асосии хизмати давлатӣ чист?

1. Хизмати давлатӣ ба принсипҳои зерин асос меёбад:

- воловияти Конститутсия ва қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - афзалияти ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд;
 - ягонагии низоми хизмати давлатӣ, новобаста аз таҷзияи ҳокимияти давлатӣ ба ҳокимияти қонунгузор, иҷроия ва судӣ;
 - садоқат ба Ватан ва ба ҳалқи Тоҷикистон;
 - инсондӯстӣ ва адолати иҷтимоӣ;
 - ҳусусияти дунявӣ доштани хизмати давлатӣ;
 - ғайриҳизбӣ будани хизматчиёни давлатии мақомоти даҳлдори давлатӣ, ки тибқи Конститутсия ва қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян гардидаанд;
 - шаффоғият дар хизмати давлатӣ, ба ҷуз фаъолияте, ки сирри давлатӣ ва дигар сирри бо қонун ҳифзшавандаро ташкил медиҳад;
 - қасбият ва салоҳиятнокии хизматчии давлатӣ;
 - иҳтиёй ва дастрас будани хизмати давлатӣ;
 - ҳисоботдиҳанда будани хизматчии давлатӣ;
 - устувории ҳайати шахсии мақоми давлатӣ;
 - баландравии мансабии хизматчии давлатӣ дар асоси қобилияят, истеъодод, тайёрии қасбӣ ва талаботи таҳассусӣ;
 - баҳодиҳӣ ба фаъолияти хизматчии давлатӣ дар асоси дастовардҳои хизматӣ.
2. Хизмати давлатӣ инчунин ба дигар принсипҳо, ки ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат надоранд, асос ёфта метавонад.

8. Савганди хизматчии давлатӣ чист?

«Ман (ному наасаб), шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба хизмати давлатӣ қабул шуда, ботантана ва бо ҳисси масъулияти баланди ватандӯстӣ савганд ёд мекунам:

- адои хизмати давлатиро дар мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун ифодай боварии маҳсус аз тарафи ҷомеа ва давлат дарк намуда,
- Конститутсия, қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистонро риоя намуда,
- дар фаъолияти худ принсипҳои қонуният, адолат, беғаразӣ ва ростқавлиро ба роҳбарӣ гирифта,
- тибқи талаботи Кодекси одоби хизматчии давлатӣ бовиҷдонона ва ба дараҷаи баланди касбӣ хизмат намуда,
- ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрвандро эътироф ва эҳтиром намуда, афзалияти манфиатҳои давлат ва ҷомеаро вазифаи асосии худ ҳисоб мекунам.

Барои вайрон намудани савганди ёдкардаам худро дар назди ҷомеа ва давлат масъул меҳисобам».

9. Ҳуқуқҳои хизматчии давлатӣ чист?**1. Хизматчии давлатӣ ҳуқуқ дорад:**

- дар доираи ваколатҳои худ дар баррасии масъалаҳо ва қабули қарор иштирок намуда, икрои онҳоро аз тарафи мақомоти даҳлдор ва шахсони мансабдор талаб намояд;
- иттилоот ва маводи барои икрои ваколат ва ӯҳдадориҳои мансабиаш заруриро бо тартиби муқарраргардида талаб карда гирад;
- муайян намудани доираи ӯҳдадориҳои мансабиашро аз роҳбари худ талаб намояд;
- ба тайёркунӣ, азnavtaiyerkunӣ, такмили ихтисос ва таҷрибаомӯзӣ дар муассисаҳои таълимии даҳлдор аз ҳисоби маблағҳои буҷети давлатӣ фаро гирифта шавад;
- ба фаъолияти илмиву эҷодӣ ва омӯзгорӣ машғул шавад;
- бо маводе, ки ба адои хизмати давлатии ӯ даҳл дорад, аз ҷумла делои шахсӣ бемамоният шинос шавад;
- дар хизмати давлатӣ, бо назардошти таҳассус, қобилияти касбӣ ва сатҳи икрои ӯҳдадориҳои мансабии худ, баланд равад;
- дар сурати айборкуни беасос гузаронидани санчиши хизматиро талаб намояд ва бо натиҷааш шинос шавад;
- бо ташабbusи худ фаъолиятро дар хизмати давлатӣ қатъ намояд;
- тибқи талаботи қонунгузорӣ бо нафақа таъмин гашта, аз ҳифзи иҷтимоӣ ва ҳуқуқӣ бархурдор бошад;
- оид ба такмили хизмати давлатӣ ба мақоми давлатие, ки дар он фаъолият мекунад, инчунин ба мақомоти давлатии болой ва шахсони мансабдори он таклиф пешниҳод намояд.

2. Ҳуқуқҳои хизматчиёни давлатии сиёсӣ бо дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон низ муайян карда мешаванд.

10. Ӯҳдадориҳои асосии хизматчии давлатӣ чист?**1. Хизматчии давлатӣ ӯҳдадор аст:**

- Конститутсия, қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистонро риоя намояд;
- ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд, инчунин ҳуқуқ ва манфиатҳои шахсони ҳуқуқиро риоя, ҳифзи ва эҳтиром намояд;
- муроҷиати шаҳрвандонро тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ баррасӣ намуда, аз рӯи онҳо ҷораҳои даҳлдор андешад;
- интизоми давлатӣ ва хизматиро риоя намояд;
- ъёрҳои муқаррарнамудаи Кодекси одоби хизматчии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дастури фаъолияти худ қарор дода, ҳолатҳои барҳӯрди манфиатҳоро ҳангоми икрои ӯҳдадориҳои мансабӣ истисно намояд;
- ҳифзи моликияти давлатиро таъмин намояд;
- сатҳи касбӣ ва таҳассусии худро барои икрои самараноки ӯҳдадориҳои мансабӣ баланд бардорад;

11. Моддаи 29. Ӯҳдадориҳои иловагии хизматчии давлатии маъмурӣ

1. Бо розигии хизматчии давлатии маъмурӣ ва роҳбари мақоми давлатӣ мумкин аст ба зиммаи хизматчии давлатии маъмурӣ икрои ӯҳдадориҳои иловагии хизмати давлатӣ voguzoшта шавад.

2. Ҳаҷми пардоҳти иловапулиро барои икрои ӯҳдадориҳои иловагии хизмати давлатӣ

ЭЪЛОНӢ ОЗМУН

Published on The Committee of Language and Terminology by the Government of the Republic of Tajikistan (<http://www.kumitaizabon.tj>)

санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамоянд.

12. Ҷавобгарии интизомии хизматчии давлатӣ чист?

1. Роҳбари мақоми давлатӣ, ки ҳуқуқи ба мансаб таъин ва аз мансаб озод намуданро дорад, ба хизматчии давлатӣ барои кирдори интизомии содирнамудааш, ҳамчунин барои риоя накардани талаботи Кодекси одоби хизматчии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва кодексҳои соҳавии одоби хизматчии давлатӣ, роҳ додан ба бархурди манфиатҳо ҳангоми адои хизмати давлатӣ ва ё дигар кирдорҳои бавуҷудоварандай коррупсия, ки дорои аломатҳои ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ ё ҷиноят намебошанд мучозоти зерини интизомиро татбиқ менамояд:

- сарзаниш;
- танбех;
- танбех қатъи;
- то як сол мавқуф гузоштани додани рутбаи таҳассусии навбатӣ;
- ба мансаби паст гузаронидан;
- аз мансаб озод кардан. .

2. Бо мақсади ҷамъ овардан ва санчиши маълумот дар бораи кирдори интизомии содирнамудаи хизматчии давлатӣ аз тарафи роҳбари мақоми давлатӣ санчиши хизматӣ таъин карда мешавад. Санчиши хизматӣ метавонад бо талаби хизматчии давлатӣ низ гузаронида шавад.

13. Моддаи 39. Рухсатии хизматчии давлатӣ

1. Ба хизматчии давлатӣ бо назардошти ҳусусиятҳои хоси хизмати давлатӣ тибқи тартиби муқаррарнамудаи моддаи мазкур, Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон рухсатии ҳарсолаи пардохтшаванда дода мешавад. (КҔТ аз 26. 07. 2014c, №1128).

2. Давомнокии рухсатии асосии ҳарсолаи пардохтшавандаи хизматчиёни давлатӣ чунин муқаррар карда мешавад:

- 35 рӯзи тақвимӣ - ба хизматчиёни давлатии сиёсӣ ва хизматчиёни давлатии маъмурии категорияи олий;
- 30 рӯзи тақвимӣ - ба хизматчиёни давлатии маъмурии категорияи якум ва дуюм;
- 28 рӯзи тақвимӣ - ба хизматчиёни давлатии маъмурии категорияи сеюм, ҷорум, панҷум, шашум ва ҳафтум;

3. Дар сурати 5, 10, 15 ва 20 сол будани собиқаи хизмати давлатӣ, ба мӯҳлати рухсатии асосии ҳарсолаи пардохтшаванда мувоғиҷан 3, 6, 10 ва 15 рӯзи тақвимӣ илова карда мешавад.

4. Рухсатии ҳарсола ва рухсатии иловагӣ ҷамъ карда мешавад ва бо ҳоҳиши хизматчии давлатӣ мумкин аст, ки қисм-қисм дода шавад. Давомнокии як қисми рухсатии асосӣ набояд аз 14 рӯзи тақвимӣ кам бошад.

5. Хизматчии давлатӣ дар давоми сол барои гирифтани рухсатии бемузди давомнокияш на бештар аз 60 рӯзи тақвимӣ ҳуқуқ дорад.

14. Истилоҳи Конститутсияро шарҳ дидед.
Конститутсия - аз қалимаи лотинӣ - «constitutio» гирифта шуда, маънояш муқаррапот, сохтор мебошад.

15. Принсипҳои асосии сохтори конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистонро номбар кунед?
Ҷумҳурии Тоҷикистон давлати соҳибихтиёр, демократӣ, ҳуқуқбунёд, дунявӣ ва ягона мебошад.

16. Ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо қадом роҳ тағириу иловаҳо дароварда мешавад?

Раъйпурсии умумиҳалқӣ.

17. Дар Тоҷикистон субъекти конститутсионие, ки самтҳои асосии сиёсати дохилӣ ва хориҷиро муайян мекунад, муқаррар намоед.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.

адом ҳиссаи аъзои Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистонро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таъин мекунад?

Аз чор як ҳиссаи аъзои Маҷлиси миллиро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таъин мекунад.
33 нафар, аз 4 як ҳиссаашро.

18. Шумораи аъзои Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби Маҷлисҳои маҳаллии вакилони ҳалқи ВМҚБ, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурий чанд нафар аст?

25 нафар.

19. Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз қадом мақомот иборат мебошад?

Ичроия ва намояндагӣ.

20. Ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷанд маротиба тағйири иловаҳо ворид карда шудааст ва кай? Се маротиба. Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон 6-уми ноябр соли 1994 аз тарики раъйпурсии умуниҳалқӣ қабул шудааст ва ба он 26-уми сентябр соли 1999, 22-юми июни соли 2003 ва 22-юми майи соли 2016 тавассути раъйпурсии умуниҳалқӣ тағйири иловаҳо ворид карда шудааст.

21. Кӣ аъзои Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон шуда наметавонад? Аъзои Ҳукумат, судяҳо, кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, хизматчиёни ҳарбӣ ва шаҳсони дигаре, ки қонуни конститутсионӣ муайян кардааст.

22. Мафҳуми давлат чист?

Давлат- ташкилоти ҳуқуқии сиёсӣ, таркибӣ ва ҳудудии ҷомеа аст.

23. Навъҳои таърихии давлат

Ғуломдорӣ; феодалиӣ; буржуазӣ; сотсиалистӣ.

24. Шаклҳои идоракунии давлат

Монархия; ҷумҳурӣ.

25. Шаклҳои соҳти давлатӣ

Унитарӣ (ягона); федеративӣ (иттифоқӣ).

26. Нишонаҳои давлати ҳуқуқбунёд

- волоияти қонунбартарияти ҳуқуқ;
- арзиши олӣ доштани инсон, ҳуқуқ ва озодиҳои он;
- таҷзияи ҳокимият ба мақомоти қонунгузор, ичроия ва судӣ;
- масъулияти тарафайни шаҳс ва давлат; волоияти адолати судӣ.
- назорати судии конститутсионӣ.

27. Санадҳои қонунгузориро номбар кунед

Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон; қонунҳои Ҷумҳурии

Тоҷикистон, ки бо роҳи раъйпурсии умуниҳалқӣ қабул шудаанд; қонунҳои

Санадҳои меъёрии ҳуқуқи байнамилалие, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст.

Қонунҳои конститутсионӣ; кодексҳо; қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон.

28. Кӣ ҳуқуқи ба Конститутсия пешниҳод намудани тағйири иловаҳоро дорад?

Президент; ҳадди ақал аз се як ҳиссаи умумии аъзо ва вакилони

Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагон.

29. Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон кай қабул шудааст?

15 майи соли 2016.

30. Чораҳои ҷазои интизомиро номбар кунед

а) Сарзаниш; танбеҳ, танбеҳи қатъӣ аз вазифа озод кардан.

31. Ки аз номи тамоми ҳалқи Тоҷикистон ҳуқуқи сухан гуфтанро дорад?

Аз номи тамоми ҳалқи Тоҷикистон фақат Президент, Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҷаласаи якҷояи худ ҳуқуқи сухан гуфтан дорад.

32. Ки шаҳрванди Тоҷикистон ҳисоб мейбад?

Шаҳрванди Тоҷикистон шаҳсе ҳисоб мейбад, ки дар рӯзи қабули Конститутсия шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон бошад.

33. Дар Тоҷикистон ҳуқуқи иштирок дар интихобот ва раъйпурсӣ, аз синни ҷандсолагӣ муайян карда шудааст?

Шаҳрвандон аз синни 18 солагӣ ҳуқуқи дар раъйпурсӣ иштирок кардан, интихоб намудан, инчунин аз синни муқаррарномудаи Конститутсия, қонунҳои конститутсионӣ ва қонунҳо ҳуқуқи интихоб шуданро доранд.

34. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷанд ҳизби сиёсӣ амал мекунад?

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷунун ҳизбҳои сиёсӣ амал мекунанд:

- 1) ҳизби ҳалқии демократӣ: 2) ҳизби коммунистӣ: 3) ҳизби демократӣ: 4) ҳизби сотсиалистӣ:
- 5) ҳизби сотсиал-демократӣ: 6) ҳизбӣ аграрӣ: 7) ҳизби ислоҳоти иқтисодӣ.

35. Ҳокимияти ичроияро дар маҳал ки амалӣ мегардонад?

Ҳокимияти ичроияро дар маҳал намояндаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон - раиси вилоят, шаҳр ва ноҳияи амалӣ мегардонад.

Надонистани қонун ҷавобгариро истисно намекунад.

37. Мақомоти олии намояндагӣ ва қонунгузор дар ҷумҳурӣ қадом аст? Маҷлиси Оли - парламенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мақомоти олии намояндагӣ ва қонунгузории Ҷумҳурии

Тоҷикистон мебошад.

38. Кихо вакили Маҷлиси намояндагон интихоб шуда метавонанд?

Ҳар як шаҳранди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки синни ўз 25 кам набошад ва дорои таҳсилоти олӣ бошад, метавонад вакили Маҷлиси намояндагон интихоб шавад.

39. Кихо узви Маҷлиси миллӣ интихоб шуда метавонанд?

Ҳар як шаҳранди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки синни ўз 35 кам набошад ва дорои таҳсилоти олӣ бошад, метавонад узви Маҷлиси миллӣ интихоб ё таъин шавад.

40. Кихо наметавонанд узви Маҷлиси миллӣ бошанд?

Аъзои Ҳукумат, судяҳо, кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, хизматчиёни ҳарбӣ ва инчунин вакили Маҷлиси намояндагон наметавонанд узви Маҷлиси миллӣ бошанд.

41. Кадом қонунҳо танҳо аз тарафи Маҷлиси намояндагон мустақиман қабул мегарданд?

Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи буҷети давлатӣ» ва «Дар бораи авғ» танҳо аз ҷониби Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул карда мешаванд.

42. Ҳукумати ҷумҳурӣ аз кихо иборат аст?

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз Сарвазир, муовинон, вазирон, раисони кумитаҳои давлатӣ иборат аст. Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Раиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

43. Ҳокимияти маҳалӣ аз кадом мақомотҳо иборат мебошад?

Ҳокимияти маҳалӣ аз мақомоти намояндагӣ ва иҷроияи борат мебошад. Мақомоти намояндагии маҳалӣ дар вилоят, шаҳр ва ноҳия Маҷлиси вакiloni ҳалқ буда, ҳокимияти иҷроияро дар маҳал намояндаи Президент - раиси вилоят, шаҳр ва ноҳияи амали мегардонад.

44. Кадом мақомот ҳуқуқи ташабbusi қонунгузори доранд?

Аъзои Маҷлиси миллӣ, вакили маҷлиси намояндагон, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҳукумати Тоҷикистон, Маҷлиси вакiloni ҳалқи ВМКБ ҳуқуқи ташабbusi қонунгузорӣ доранд.

45. Рамзҳои давлатии Тоҷикистон кадомхоянд?

Рамзҳои давлатии Тоҷикистон Парчам, Нишон ва Суруди Миллӣ мебошанд.

46. Ки ҳуқуқи таъин кардани раъйпурсиро дорад?

Раъйпурсиро Президент ё Маҷлиси намояндагон бо тарафдории на камтар аз се ду ҳиссаи шуморай умумии вакiloni таъин мекунанд.

47. Сохтори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Maҷlisi Olii Ҷumҳurii Toҷikiiston az du maҷlis - Maҷlisi millyi va Maҷlisi namояndagon iborat ast.

48. Ҳукумати ҷумҳурӣ аз кихо иборат аст?

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз Сарвазир, муовинон, вазирон, раисони кумитаҳои давлатӣ иборат аст. Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Раиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

49. Кодекси одоби хизматчи давлатӣ. Кодекси одоби хизматчи давлатӣ ҳамчун ҳуҷҷати меъёри - ҳуқуқии фаъолияти касбии кормандони мақомоти давлатӣ бояд вазифаҳои зеринро иҷро намояд:

Меъёроҳои аҳлоқӣ ва одоби касбии хизматчиёни давлатiro танзим ва мустаҳкам намояд; Қонунвайронкунӣ ва ҳар гуна зухуроти номатлубро дар фаъолияти касбии хизматчиёни давлатӣ пешгирий кунад;

Ба самарабахшии хизмати давлатӣ мусоидат намояд;

Боварии шаҳrvандonro ба мақомоти ҳокимияти давлатӣ баланд бардорад;

Фаъолияти ғайрихизматии хизматчиёни давлатiro танзим намояд;

Масъулияти хизматчиёни давлатiro дар фаъолияти касbiashon ziёd намояд.

Одоби мuoширатi корӣ ва масъuлиati маъnavi хizmatchi давлатӣ

Одоби мuoшиrat i korī - қисми тарki比i фарҳanги maъnavi инсон ва chomea будa, он az maҷmuy қoидâxoi munosibati baini odamoni tarkip meёbad va rawandi muoшиrat i korii onxoro ba tanzim medarorad.

50. Вазифаҳои кодекси одоби хизматчи давлатӣ инҳоянд: Баёни саҳeҳi arziшҳo, naқsh va vazifaҳo, ҳuқuқ va masъuлиyatҳo peshnihod menamoyaд;

1. Одоби рафтori хizmatchiёni давлатiro шарҳ медиҳад;
2. Ба сифати дастурамal барои ташакkuли одobi raftor amal menamoyaд;
3. Як қator meъerҳoi пайдарҳami одobi raftorrо peshnihod menamoyaд;
4. Tartiбот va muҷozotro dar ҳolatҳoi badraftori шарҳ медиҳад;
5. Duxhuragiro kam va nomuайяниro past mesozad;
6. Ba bavarri aҳli chomea va satҳi bavarӣ musoидat namuda, imidži zoҳiriро қavī mesozad;
7. Эҳсоси эҳтиromi шахsии hудro dar miёni kormandon ba miён meovaрад;
8. Bori digar arziши хизмати давлатiro tasdiq menamoyaд.

51. Эъломияи Umumi ҳuқuқi башар kai қabul karda shudaast?

ЭЪЛОНИ ОЗМУН

Published on The Committee of Language and Terminology by the Government of the Republic of Tajikistan (<http://www.kumitaizabon.tj>)

Эъломияни Умумии ҳуқуқи башар 10 декабри соли 1948 қабул карда шудааст.

Ёдошти тафоҳум байнин Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Фарҳангистони забон ва адаби форсӣ чумҳурии Исломии Эрон оид ба ҳамкорӣ дар бахши забон ва истилоҳот кай қабул шудааст?

Ёдошти мазкур дар шаҳри Душанбе 10-уми сентябрини соли 2014 солшумории мелодӣ мутобиқ ба 19-уми шаҳривари соли 1393 солшумории ҳичрӣ шамсӣ ба забонҳои тоҷикӣ, форсӣ ва англсӣ дар ду нусхай асл ба имзо расида, қабул гардидааст.

53. Нашъӯнамои давлати Сомониён ба аҳди кадом амир рост меояд?

Наср ибни Аҳмади Сомонӣ (914-943).

54. Исмоили Сомонӣ кадом солҳо волии вилояти Бухоро буд?

Солҳои 874-992.

55. Ташаккули ҳалқи тоҷик кай ва дар давраи кадом сулола анҷом ёфт?

Асрҳои IX-X, Сомониён.

. 56. Қаҳрамонони Тоҷикистонро номбар кунед?

1. Шириншоҳ Шоҳтемур, 2. Нустартулло Мақсум, 3. Бобоҷон Ғафуров, 4. Эмомалӣ Раҳмон, 5.

Садриддин Айнӣ, 6. Мирзо Турсынзода.

57. Тоҷикистон кай давлати соҳибиستиклол эълон гардид?

9 сентябрини 1991.

58. Иҷлосияни (сессияни) таърихии XVI-и Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон кай ва дар кучо доир гардид?

26 ноябр-2 декабри соли 1992 дар Хучанд.

59. «Созишномаи умумии истиқори сулҳ ва ризоияти миллӣ дар Тоҷикистон» байнин Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон – Э. Ш. Раҳмонов ва Роҳбари Иттиҳодияи оппозисиони тоҷик – С. А. Нурий кай ва дар кучо ба имзо расидааст?

27 июни соли 1997, дар Москвав.

60. Қонун чист?

Қонун санади меъёрии ҳуқуқиест, ки мутобиқи тартиби муқарраршуда аз тарафи мақоми қонунгузор қабул мегардад ва муносибатҳои муҳими ҷамъиятиро танзим мекунад.

61. Дастан чист?

Дастан санади меъёрии ҳуқуқиест, ки тартиби фаъолияти ягон мақоми давлатӣ ва ё воҳиди соҳтории онро танзим менамояд.

62 Низомнома чист?

Низомнома санади меъёрии ҳуқуқиест, ки ба таври дақиқ вазъи ҳуқуқӣ, соҳтор, тартиби фаъолияти мақомоти давлатӣ ё воҳидҳои соҳтории онҳо, ҳамчунин муносибатҳои мутақобилаи онҳоро бо дигар мақомот, ташкилот, муассисаҳо ва шаҳрвандон муайян менамояд.

63. Оиннома чист?

Оиннома санади меъёрии ҳуқуқиест, ки вазъи ҳуқуқӣ, соҳтор, тартиби фаъолияти ташкилотҳои давлатӣ ё воҳидҳои соҳтории онҳо, ҳамчунин муносибати онҳоро бо мақомоти давлатӣ, дигар ташкилоту муассисаҳо ва шаҳрвандон муайян менамояд.

64. Моддаи 2-и Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистонро шарҳ дидед?

Забони давлатии Тоҷикистон забони тоҷикӣ аст.

Забони русӣ ҳамчун забони муоширати байнин миллатҳо амал мекунад.

Ҳамаи миллатҳо ва ҳалқиятҳое, ки дар ҳудуди ҷумҳурий зиндагӣ мекунанд, ҳуқуқ доранд аз забони модарияшон озодона истифода баранд.

65. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии ҷумҳурии Тоҷикистон» кай қабул шуд, аз ҷандӯб боб ва мода иборат мебошад?

Қонуни мазкур аз 5-уми октябрини соли 2009, №553 қабул шуда, аз 7 боб ва 28 модда иборат мебошад.

66. Қонунҳои миллии Тоҷикистонро номбар кунед?

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТО҆ҔИКИСТОН «ДАР БОРАИ ТАНЗИМИ АН҆АНА ВА ҶАШНУ МАРОСИМҲО ДАР ҶУМҲУРИИ ТО҆ҔИКИСТОН», 8 июни соли 2007, №272 қабул шуда, аз 5 боб ва 16 модда ва ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТО҆ҔИКИСТОН «ДАР БОРАИ МАС҆УЛИЯТИ ПАДАРУ МОДАР ДАР ТАъЛИМУ ТАРБИЯИ ФАРЗАНД» аз 2 августи соли 2011 №762 қабул шуда, аз 6 боб ва 17 модда иборат мебошад.

67. Ҷумҳурии Тоҷикистон бо кадом давлатҳо ҳамсарҳад аст?

Ҷумҳурии Тоҷикистон бо давлатҳои Ӯзбекистон, Қирғизистон, Ҳитой, Афғонистон ҳамсарҳад мебошад.

68. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Асосгузори сулҳо ваҳдати миллӣ – пешвои

миллат» кай қабул шудааст?

Қонуни мазкур аз 25-уми декабри соли 2015, №1259 қабул шуд. Бинобар тағириу иловаҳо ворид гардидан дар Конститутсияи ҶТ., 14-уми ноябрин соли 2016, №1356 аз нав ҳамчун қонуни конститутсионӣ қабул шудааст, ки аз 19 модда иборат мебошад.

69. Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ ва Аломатҳои китобати забони тоҷикӣ дар таҳрири нав кай ба имзо расид?

Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ ва Аломатҳои китобати забони тоҷикӣ бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон 30 июня соли 2021, №268 қабул шудааст.

70. Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2020-2030 кай қабул шудааст?

Барномаи рушди забони давлатӣ барои солҳои 2020-2030 бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон 28-уми ноября соли 2020, №647 қабул шудааст.

71. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи озодии виҷдон ва иттиҳодияҳои динӣ» кай қабул шуд, аз ҷандб боб ва мода иборат мебошад?

Қонуни мазкур аз 26-уми марта соли 2009, №489 қабул шуда, аз 8 боб ва 36 модда иборат мебошад.

72. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мубориза бар зидди терроризм» кай қабул шуд, аз ҷандб боб ва мода иборат мебошад?

Қонуни мазкур аз 16-уми ноября соли 1999, №845 қабул шуда, аз 9 фасл ва 30 модда иборат мебошад.

73. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи муқовимат ба терроризм» кай қабул шуд, аз ҷандб боб ва мода иборат мебошад?

Қонуни мазкур аз 23-юми декабря соли 2021, №1808 қабул шуда, аз 12 боб ва 46 модда иборат мебошад.

74. Мафҳуми терроризм

Терроризм - яне зӯроварӣ ё таҳдиidi истифодаи он нисбати шахсони воқеъӣ, маҷбур кардан ё таҳдиidi истифодаи он нисбати шахсони ҳуқуқӣ, ҳамчунин нобудсоҳтани (зарар расонидан) ё таҳдиidi нобуд соҳтани (зарар расонидан ба) амвол ё дигар обьектҳои моддии шахсони воқеъӣ ва ҳуқуқӣ, ки боиси ҳавфи ҳалокати одамон, расонидани зарари басо ҷиддӣ ба амвол ё ба миён омадани оқибатҳои барои ҷамъият ҳавғонок, ки бо мақсади ҳалалдор соҳтани амнияти ҷамъиятӣ, тарсонидани аҳолӣ ё расонидани таъсир ҷиҳати аз ҷониби мақомоти ҳокимиият қабул намудани қарори барои террористон мақбул ё қаноатбаҳш намудани манфиатҳои ғайриҳуқуқии, амволӣ ва (ё) дигар манфиати онҳо, инчунин таҷовуз ба ҳаёти арбоби давлатӣ ё ҷамъиятӣ бо мақсади суст кардани соҳти Конститутсионӣ ё амнияти давлат, ҳамчунин бо мақсади қатъ гардидани фаолияти давлатӣ ё дигар фаолияти сиёсӣ ё содир намудани чунин кирдор бинобар интиқом барои чунин фаолият, инчунин сўйқасд ба ҳаёти, расонидани зарари ҷисмонӣ ба ходими давлатӣ ё ҷамъиятӣ ё намояндаи ҳокимиият, вобаста бо фаолияти давлатӣ ё ҷамъиятии онҳо, бо мақсади ноором соҳтани вазъият ё расонидани таъсир ҷиҳати қабули қарор аз тарафи мақомоти давлатӣ ё монеъ шудан ба фаолияти сиёси ё ҷамъиятӣ, инчунин ҳамла ба намояндаи давлати ҳориҷӣ ё корманди ташкилоти байналмилалии таҳти ҳимояи байналмилалий қарордошта ё аъзои оилаи бо ў истиқоматкунанда, инчунин ба биноҳои ҳизматӣ ё истиқоматӣ ё воситаи нақлиёти ашҳосе, ки таҳти ҳимояи байналмилалий қарор доранд, агар ин ҳаракатҳо бо мақсади барангҳектани ҷанг ё мураккаб соҳтани муносибатҳои байналмилалий содир шуда бошанд, мебошад.

75. Мафҳуми амалий террористӣ

Амалий террористӣ - бевосита содир намудани ҷинояти дорои ҳусусияти террористӣ дар шакли таркиш, оташзанӣ, истифода ё таҳдиidi истифодаи воситаҳои таркандаи ядрӣ, моддаҳои радиактивӣ, биологӣ, таксикӣ, заҳрнок саҳттаъсир, заҳролуд; нобудсоҳтан, зарар расонидан ё забт кардани воситаҳои нақлиёт ва дигар обьектҳо; сўйқасд ба ҳаёти ходими давлатӣ ҷамъиятӣ, намояндаи миллӣ, этникӣ, динӣ ё дигар гурӯҳи аҳолӣ; гаравгонгирӣ, дуздии одам; бавучуд овардани хатари расонидани зарар ба ҳаёт, саломатӣ ё амволи шахсони доираи номуайян тавассути ташкили шароит барои садама ва фалокатҳои дорои ҳусусияти техногенӣ ё таҳдиidi воқеъии ташкили чунин хатар; паҳн намудани таҳдид дар ҳар гуна шакл ва тавассути ҳар гуна воситаҳо; содир намудани дигар амволҳое, ки боиси ҳавфи ҳалокати одамонро доранд; расонидани зарари басо ҷиддӣ ба амвол ё ба вуҷуд овардани дигар оқибатҳои барои ҷамъият вазнин.

76. Дар бораи моддаҳои даҳлдори Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба муқовимат бо терроризм ва экстремизм маълумот пешниҳод намоед.

Ҷиноятаҳои дорои ҳусусияти террористӣ-ва экстремизм ҷиноятаҳо, ки дар моддаҳои 179, 1791, 1792, 1793, 181, 182, 184, 1841, 1842, 1843, 1844, 185, 187, 193, 194, 1941, 1942, 1943, 1944,

1945, 3071, 3072, 3073, 3074, 310 ва 402 Кодекси чинояттии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудаанд. Ба чиноятҳои дорои хусусияти террористӣ мумкин аст, дигар чиноятҳое, ки Кодекси чинояттии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст, дар ҳолати ба мақсади террористӣ содир намудани онҳо дохил карда шаванд. Зимнан ҷавобгарӣ барои содир намудани чунин чиноятҳо мутобики Кодекси чинояттии Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад; (ҚҖТ аз 27. 11. 14с. №1139) 77. Дар бораи Стратегияи муқовимат ба экстремизм ва терроризм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025 кай қабулшудааст.

Стратегияи мазкур бо фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1-уми июни соли 2021, №187 қабул шудааст.

78. Мафҳуми “давлатӣ иҷтимоӣ”-ро тибқи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон шаҳр дижед. Қисми дуюми моддаи 1-и Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон моҳияти иҷтимоии давлатро муқаррар кардааст. Тоҷикистон давлати иҷтимоӣ буда, барои ҳар як инсон шароити зиндагии арзанда ва инкишофи озодонаро фароҳам меорад. Таҳлили ин модда чунин уҳдадориҳои конститутсионии давлати Тоҷикистон ҳамчун давлати иҷтимоӣ бармеоянд: ҳифзи меҳнат ва саломатии одамон, муқаррар кардани андозаи ҳадди ақалли музди меҳнат, дастгирии давлатии оили, маъюбон ва шахсони пиронсол, мунтазам инкишоф додани низоми ҳадамоти иҷтимоӣ, муқаррар намудани нафақаи давлатӣ, кумакпулиҳо ва дигар кафолатҳои ҳифзи иҷтимоӣ.

Хусусияти иҷтимоӣ доштани давлати Тоҷикистон дар он зоҳир мешавад, ки сиёсати дохилии он барои фароҳам овардани шароит ҷиҳати зиндагии арзанда ва инкишофи озодонаи шахсият нигаронида шудааст.

79. Мафҳуми “давлатӣ ягона”-ро тибқи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон шаҳр дижед. Мутобики моддаи 1-и Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон соҳти идоракуни Ҷумҳурии Тоҷикистон ягона (унитарӣ) мебошад. Маънои ягона будани Тоҷикистон дар он ифода меёбад, ки он мақомоти олии намояндагӣ, иҷроия ва судӣ барои тамоми қишвар умумӣ дорад, дар он як конститутсияи, як низоми қонунгузорӣ ва шаҳрвандии ягона мавҷуд аст. Дар Тоҷикистон низоми ягонаи пул, сиёсати ягонаи қарз ва андоз ҷорист. Қисмҳои таркибии давлати ягона (вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо) дорои соҳибхтиёриӣ буда наметавонанд.

Вобаста ба тобеият аз мақомоти марказӣ давлатҳои ягона – муттамарказ ва ғайри муттамарказ мешаванд. Тоҷикистон аз ин ҷиҳат давлати муттамаркази ягонааст, зоро сарварони мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимиияти давлатӣ аз марказ таъйин карда мешавад. Дигар ҳксусияти давлати ягона ҳамин аст, ки Қувваҳои Мусаллаҳи ягона дорад ва онҳо аз ҷониби мақомоти марказии ҳокимиияти давлатӣ идора карда мешаванд.

Content rating: 1

Average: 1 (1 vote)

Category:

- [Вазифаи холӣ](#) [3]
- [Аҳбори рӯз](#) [4]

Source URL:<http://www.kumitaizabon.tj/en/node/7093?mini=2025-09>

Links

- [1] http://www.kumitaizabon.tj/sites/default/files/field/image/mansabi_ozod_2025.png [2]
- <http://kumitaizabon.tj/tg/content/elonii-ozmun> [3]
- <http://www.kumitaizabon.tj/en/taxonomy/term/54813> [4]

